

[Lange.]

brug, som gennem mange Aar har maattet sælge Kornet til uhyre lave Priser. I Aar, da det ikke er en stor Høst, som Producenterne skal sælge til høje Priser, men en lille Høst, de skal sælge til høje Priser, vil det ikke være naturligt at gribe ind i dette Forhold. I øvrigt bliver den økonomisk svagt stillede Landmand, som uden denne Lov vilde have svært ved at skaffe sig Saasød og Kunstgødning til rimelige Priser som Følge af Risikoen ved at give ham Kredit, meget stærkt stillet gennem denne Lovgivning. Ved Hjælp af et Høstpantebrev vil den daarligt stillede Landmand være i Stand til at købe til Priser, der paa ingen Maade er Overpriser. Jeg tror — det vil jeg gerne sige over for disse Opfordringer til Kommunalbestyrelserne —, at det er naturligere at sige til den Mand, som skal købe Korn og betale det, at han selv maa sørge for, at han ikke kommer til at give for meget for det; det er nu alligevel det eneste, der efter min Mening er noget rigtigt Hold i.

Jeg skal anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse.

Martin Sørensen (Peterslund): Lovgivningen om Høstpantebreve er jo en udpræget Kriselovgivning, der er til Fordel for alle, som har Interesse i det danske Landbrug. Den er til Fordel for den Landmand, som dyrker Jorden, idet han kan være sikker paa hvert Foraar at faa god, ren Saasød i tilstrækkelig Mængde, den nødvendige Kunstgødning, saa han kan avle de Fold, Jorden har Betingelser for at kunne give, og det nødvendige Frø af den rigtige Slags. Under alle Forhold er alle vi Landmænd over for Prioritetshaverne forpligtede til at holde vor Jord i Drift, akkurat paa samme Maade, som vi er forpligtede til at holde den fornødne Besætning, men det er de unormale Tider, der har affødt Loven. Foraaret 1937 vil sandsynligvis for visse Egne med daarlig Høst og mager Jord blive det vanskeligste, vi endnu har haft. Her vil det blive nødvendigt at købe Korn til Erstatning for det, som manglede paa Marken. Selvfølgelig vil Landmændene først bruge det, de selv har, og naar de saa naar hen til Foraaret, vil Reserverne være udtømt. Der er ogsaa mange, som for at dække Høstpantebrevene for 1936 har maattet aflevere mere Korn, end heldigt er for Ejendommens fortsatte Drift. Det er derfor nødvendigt, at der gives Adgang til Fremskaffelse af Saakorn og Gødning paa den Maade, som nu har vundet Hævd, og

som er anerkendt af de Kreditorer, der har Interesse i vedkommende Ejendomme.

Det har været paa Tale, hvorvidt der er Anledning til at sige til Kommunalbestyrelserne, at de skal holde Øje med, om det er et passende Kvantum, der er opført paa disse Høstpantebreve, og om Priserne er passende. Jeg synes ikke, man helt kan se bort fra, at et saadant Tilsynshverv kan være nødvendigt, naar Kommunalbestyrelsen overhovedet skal paategne disse Dokumenter. Man kan gaa ud fra, at der i de allerfleste Raad sidder kyndige Landmænd, som har Indsigt i disse Forhold, og som derfor er i Stand til at skønne over, hvorvidt det, der er opført paa Høstpantebrevet, er passende. Det er jo ikke Meningen, at man under Høstpanteretten skal kunne medtage andre Ting, Foderkorn og gammel Gæld. Man har i Gældssaneringsudvalget været ude for nogle Tilfælde, hvor Høstpantebrevet syntes at have været af et noget for stort Omfang, hvor Beløbet var temmelig stort i Forhold til Ejendommens Størrelse.

Det er meget rigtigt, som den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Lange) sagde, at det til syvende og sidst er Landmændene selv, der maa passe paa; men hvis en Landmand har gammel Gæld, der trykker, kan det godt være en stor Fristelse for ham at faa lidt af den ind under Høstpanteretten, og jeg synes, det er undskyldeligt, om han ogsaa i visse Tilfælde falder for denne Fristelse. Det Beløb, det drejer sig om for saadan en almindelig Ejendom, er heller ikke saa forfærdelig stort. Jeg vil anslaa det til at andrage saadan noget som 20—30 Kr. pr. Td. Land af den Jord, som pløjes, tilsaas og dyrkes paa almindelig Maade.

Der er et Minus ved denne Ordning, og det er, at naar Høstpantebrevet skal betales om Efteraaret, er Kornet som Regel billigt. I den Tid, da Tærskværkerne gaar hos Landmændene og Kornet skal leveres til Købmænd og Grosserere, er der som Regel en lav Pris paa det, hvilket betyder, at man køber om Foraaret til en høj Pris og skal levere om Efteraaret til en lav Pris. Man skal med andre Ord levere et stort Kvantum, hvilket udmarver de Beholdninger, som Landmanden har til den dyriske Produktion; men det er der vel ikke noget at gøre ved. Saadan som Forholdene ligger, er den gældende Ordning nødvendig og praktisk; den har ogsaa fungeret godt i nogle Aar, men særlig billigt er den ikke, og det var derfor ønskeligt, om Forholdene kunde